

APORTACIONS DE L'ASSOCIACIÓ CATALANA DE MUNICIPIS AL TRÀMIT DE CONSULTA PÚBLICA PRÈVIA DE AL PROJECTE DE DECRET DE SANITAT MORTUÒRIA.

El Projecte de Decret de sanitat mortuòria que es sotmet a consulta pública prèvia constitueix una oportunitat per actualitzar i clarificar el marc normatiu aplicable a les activitats funeràries, als cementiris municipals i a la gestió sanitària *post mortem*, d'acord amb els principis de protecció de la salut pública, seguretat jurídica i adequació a la realitat dels serveis locals.

En aquest sentit, l'Associació Catalana de Municipis (ACM), com a entitat representativa del món local i en exercici de la seva funció de defensa dels interessos municipals, presenta les següents aportacions i consideracions en el marc del procés de participació prèvia, amb la finalitat que siguin valorades en la redacció i aprovació de la norma definitiva.

Observacions i propostes concretes

1. Terminis per al destí final dels cadàvers

Article 5.4

“Als cadàvers del grup III se'ls ha de donar destí final abans de les 48 hores des de la defunció, tret que hagin estat sotmesos a alguna pràctica de conservació transitòria o embalsament.”

Aportació:

- Es proposa que el termini de 48 hores pugui **ampliar-se de manera justificada** per causes logístiques, culturals o de manca de disponibilitat de serveis, especialment en **municipis petits o amb serveis funeraris limitats**.
- Suggereix incloure un nou paràgraf:

“Aquest termini podrà ser ampliat per la persona tanatopràctica responsable o per l'autoritat sanitària local, sempre que no hi hagi risc per a la salut pública i amb justificació documental.”

2. Temperatura de refrigeració i congelació

Articles 9 i 10

- Article 9.1 fixa un màxim de **72 hores en refrigeració**.
- Article 10 estableix la **congelació a -18 °C** amb termini màxim de 21 dies i ampliació fins a 96 hores després d'extreure el cadàver.

Aportació:

- Les **temperatures exigides (entre 8 °C i -2 °C per refrigeració i -12 °C o -18 °C per congelació)** poden ser difícils d'assolir o d'acreditar en instal·lacions funeràries municipals o dipòsits de cementiri.
- Es proposa:
 - Ampliar la **franja de tolerància tèrmica**, permetent un marge raonable (p. ex. refrigeració fins a 10 °C i congelació a partir de -10 °C).

- Admetre **altres sistemes de conservació transitòria ambiental** homologats, sempre que garanteixin les condicions higièniques.
- Substituir l'exigència d'“acreditació tècnica” per una **declaració responsable de l'operador o de l'ens gestor**, especialment en municipis sense tanatori propi.

3. Sobre la autorització de trasllats de cadàvers

Capítol IV – Articles 24 a 28 (Regula el trasllat de cadàvers i restes, així com les autoritzacions sanitàries)

Aportació:

- Es demana que es **diferenciïn els nivells d'autorització** en funció de l'àmbit territorial:
 - **Departament de Salut:** trasllats interterritorials o internacionals.
 - **Ajuntaments:** trasllats dins del mateix municipi o entre municipis de la comarca, especialment quan es tracta de serveis de proximitat o cementiris municipals.
- Aquesta distribució evitaria **tràmits centralitzats innecessaris** i reforçaria el paper dels ens locals com a autoritat sanitària de proximitat.

4. Sobre la coordinació entre el Departament de Salut i els ajuntaments

Article 1 i Capítol VIII (articles 42-43) – Inspecció i règim sancionador.

Aportació:

- Es proposa que s'expliciti el **principi de cooperació interadministrativa** entre el Departament de Salut i els ajuntaments en matèria d'inspecció, control i autorització d'activitats funeràries.
- S'hauria d'incloure una previsió que estableixi **mecanismes de comunicació directa i protocols de coordinació** per a la gestió d'incidències, emergències o exhumacions.

També es proposa **preveure formació i suport tècnic** a les administracions locals per a l'aplicació del nou marc normatiu.

5. Sobre la capacitat tècnica i finançament de les instal·lacions municipals

Disposicions transitòries primera i segona (adequació de sales de vetlla, tanatoris i cementiris).

Aportació:

- Es demana que el període d'adaptació sigui **prou ampli (mínim 3 anys)** i que la Generalitat prevegi un **programa de suport tècnic i econòmic** per a l'adequació d'instal·lacions municipals existents.
- En especial, per a municipis que només disposen de **cementiri i dipòsit bàsic**, caldria preveure excepcions o dispensacions tècniques.

6. Sobre la regulació dels cementiris (Capítol VI)

Aquest capítol introdueix modificacions substancials en relació amb:

- **Requisits d'emplaçament, ampliació i reforma** dels cementiris.

- **Franja de protecció** de 25 metres.
- **Eliminació de la segona franja de 225 metres.**
- **Determinació de la capacitat** en funció de les inhumacions dels últims 20 anys.
- **Possibilitat de parcel·les confessionals.**
- **Causes i procediments per a suspensió o clausura d'enterraments.**

Article 31. Franja de protecció

El Decret estableix una **franja obligatòria de 25 metres** lliure de construccions, excepte edificis religiosos o serveis funeraris.

Aportació:

- Mantenint l'objectiu sanitari, es proposa permetre **una aplicació flexible** d'aquesta franja, especialment en **nuclis urbans consolidats** o cementiris històrics on no és possible complir-la estrictament.
- Preveure que els **ajuntaments puguin justificar excepcions motivades** mitjançant informe tècnic o planejament urbanístic específic, sense necessitat de nova autorització sanitària.

Article 33. Determinació de la capacitat del cementiri

El decret determina que la capacitat s'ha de calcular segons **la mitjana d'inhumacions dels darrers 20 anys.**

Aportació:

- Es proposa revisar aquest criteri per fer-lo més **flexible i adaptat a la realitat actual**, ja que l'augment de les **incineracions** i la disminució d'enterraments pot distorsionar la planificació real del servei.
- Suggestiu: permetre que l'ajuntament **pugui determinar la capacitat mitjançant un pla de gestió funerària o estudi tècnic propi**, amb base en les dades locals actualitzades.

Cementiris petits o mancomunats

Aportació:

- Introduir un **règim simplificat d'exigències tècniques** per als cementiris municipals de petita dimensió o de gestió mancomunada.
- Permetre que, en aquests casos, **la vigilància sanitària i la gestió administrativa** puguin compartir-se entre municipis, d'acord amb la Llei 7/1985 i el Decret legislatiu 2/2003.

Article 35. Parcel·les per a ritus religiosos

Aportació:

- Es valora positivament la previsió, però es proposa que la **determinació de les parcel·les religioses o confessionals** sigui **competència directa del ple municipal o de l'òrgan gestor del cementiri**, sense requerir validació prèvia del Departament de Salut.

- Aquesta mesura reforça el **principi d'autonomia local i de gestió pròpia dels serveis funeraris**.

Articles 37 i 38. Clausura i ruïna de sepultures

Aportació:

- Es demana que la norma especifiqui que la **declaració de clausura o d'estat de ruïna** correspon a l'ajuntament, amb informe tècnic municipal, i no requereixi autorització prèvia de Salut llevat de supòsits amb afectació sanitària directa.

7. Sobre el registre i cens d'entitats funeràries

Article 40 (Capítol VII) – Cens d'entitats prestadores de serveis funeraris i crematoris.

Aportació:

- Es proposa que el **Cens sigui compartit amb els ens locals**, que també han de poder accedir-hi i actualitzar dades dels serveis prestats al seu àmbit.
- Cal garantir que el sistema sigui **compatible amb els registres municipals** i no generi duplicitats administratives.

8. Sobre la interpretació i aplicació en municipis petits

Disposició addicional i final primera

Aportació:

- Incorporar una clàusula de **flexibilitat territorial**, que permeti adaptar determinats requisits tècnics (instal·lacions, equipaments, terminis) als municipis de **menys de 5.000 habitants** o amb **serveis funeraris mancomunats**.
- Aquesta adaptació és coherent amb el principi de **proporcionalitat i autonomia local**.

Es proposa incorporar també que d'acord amb l'article 21 i ss. de l'Estatut de municipis rurals (Llei 8/2025, de 30 de juliol), en aplicació del **Mecanisme Rural de Garantia** s'haurà de dur a terme, durant la tramitació d'aquest Projecte de decret, una **avaluació d'impacte en els municipis rurals** que avaluï l'impacte social, ambiental i econòmic de la iniciativa, incloent les possibles càrregues administratives, amb la consideració dels costos i beneficis que es puguin generar, i també la previsió de finançament corresponent.

9. Sobre el respecte als ritus i costums funeraris

Article 3 i 33 (inhumacions sense fèretre per motius confessionals)

Aportació:

- Es valora positivament la inclusió d'aquesta previsió, però es proposa que la **zona autoritzada per inhumacions segons ritus** pugui ser **determinada per l'ajuntament** mitjançant acord plenari o ordenança, sense necessitat de nova autorització sanitària.

Consideracions finals

L'ACM considera que el nou Decret suposa un avenç en l'actualització de la regulació de la sanitat mortuòria, però cal garantir:

- **Flexibilitat i viabilitat tècnica** per als municipis.
- **Clarificació competencial** entre Salut i món local.
- **Acompanyament econòmic i tècnic** per a l'adaptació dels serveis.
- **Coordinació institucional efectiva** per assegurar un servei de qualitat, equitatiu i de proximitat.

Barcelona, 7 de novembre de 2025